

STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE CHRZANOWSKIM na koniec października 2016 roku

1. POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec października 2016 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **4254 osoby bezrobotne**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 445 osób, tj. o 9,5%. Kobiety stanowiły 55,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej – 54%).

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia

(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	Październik 2015	Październik 2016
Bezrobotni zarejestrowani:	4699	4254
- mężczyźni	2163	1895
- kobiety	2536	2359
Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	563	519
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	272	243
- posiadający prawo do zasiłku	527	445
Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	11,4%	10,4%

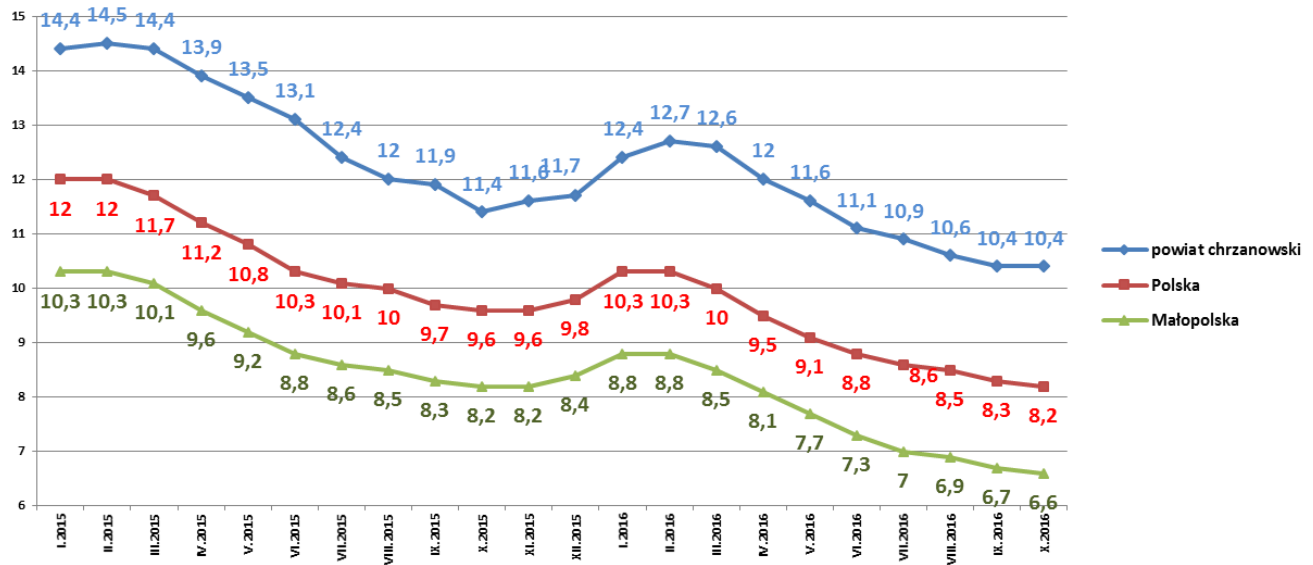
Na koniec października 2016 roku w ewidencji odnotowano **519 osób dotychczas niepracujących**, **243 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy** oraz **445 osób posiadających prawo do zasiłku** dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2015.

Poziom stopy bezrobocia w Polsce w październiku br. wyniósł 8,2 % był o 1,4 p. proc. niższy niż w październiku ub. roku. To kolejny raz, gdy stopa **bezrobocie spada do poziomu najniższego od początku lat 90**. Ostatnio, bezrobocie na poziomie 8,2 proc. odnotowano w 1991 roku.

Na koniec października 2016 roku **stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim** wyniosła 10,4% i tym samym spadła w ujęciu rocznym o 1,0 p. proc. **W Małopolsce** natomiast wyniosła 6,6%, i w porównaniu do października 2015r. również się obniżyła - o 1,6 p. proc. Pod względem stopy bezrobocia (6,6%) Małopolska utrzymała wraz z woj. śląskim drugą pozycję kraju, za woj. Wielkopolskim (5%). Średnia ogólnopolska wartość stopy bezrobocia wyniosła w październiku 8,2%

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2015 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2015 – 2016



2. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: **napływu** czyli osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie (tzn. osoby nowo zarejestrowane) oraz **odpływu** czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie (tzn. osoby wyrejestrowane). Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia, gdy sytuacja jest odwrotna - ze zmniejszaniem się bezrobocia.

Od początku 2016 roku do rejestru Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **napłynęło** łącznie **6086 osób**, które uzyskały status osoby bezrobotnej. Udział kobiet w tej grupie ukształtował się na poziomie 50,2 % (3057 kobiet). Do dnia rejestracji 803 osoby rejestrujące się, nigdy nie pracowało zawodowo tj. 13,2 % ogółu napływu.

Niepokojącym zjawiskiem był bardzo wysoki udział bezrobotnych powracających do rejestrów po raz kolejny. Na dzień 31.10.2016 roku liczba osób w tej kategorii wyniosła **5100**, tj. **83,8%** ogółu nowo zarejestrowanych. Sytuacja ta świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. Natomiast osoby rejestrujące się po raz pierwszy w liczbie **986** stanowiły niespełna **16,2%**. Wskaźnik ten utrzymuje się od wielu lat na zbliżonym poziomie.

W porównaniu z analogicznym okresem 2015 roku, gdzie w Urzędzie zarejestrowało się 6501 osób, liczba rejestrujących się bezrobotnych zmalała w badanym roku o 415 osób, tj. spadek o 6,4%.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani*(stan w ciągu okresu)*

Wyszczególnienie	I - X.2015	I - X.2016
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	6501	6086
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	1003	986
- zarejestrowani po raz kolejny	5498	5100
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	7502	6683
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	359	575
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	3032	2162

Od początku 2016 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie wyłączono ogółem **6683 osoby bezrobotne**, w tym 3272 kobiety, tj. o 819 osób mniej niż w roku 2015 (o 10,9%).

Głównym powodem wyłączeń bezrobotnych z rejestru bezrobotnych było **podjęcie pracy**, które w omawianym okresie stanowiło **41%** wszystkich wyłączeń (**2737 osób**). W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba osób wyłączonych z tego powodu obniżyła się o 654 osoby, tj. o 19,3%.

Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych zatrudnienia tzn. **prace subsydiowane** (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie własnej działalności gospodarczej) oraz **prace niesubsydiowane**. Jak wynika z powyższego zestawienia podjęcia pracy niesubsydiowanej stanowiły 79% wszystkich podjęć pracy.

Ponadto od początku 2016 roku z ewidencji wyłączono 575 osób, które podjęły pracę subsydiowaną, z tego:

- 155 osób podjęło prace interwencyjne,
- 15 osób podjęło roboty publiczne,
- 104 osoby otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym 1 osoba w ramach bonu na zasiedlenie,
- 87 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego,
- 5 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie,
- 5 osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego,
- 2 osoby podjęły pracę w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne,
- 23 osoby podjęły pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia,
- 169 osób podjęło pracę w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne dla bezrobotnych do 30 roku życia,
- 9 osób podjęło pracę w ramach kontraktu socjalnego,
- 1 osoba została zatrudniona w ramach dofinansowania z PFRON.

Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku 2016 roku **876 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **13,1%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (443 osoby, tj. 6,6%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (80 osób, tj. 1,2%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z **dezaktywacją zawodową**.
Od początku 2016 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 36 osób,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 36 osób,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 98 osób.

Odływ z ewidencji osób bezrobotnych w od początku 2016 roku związany był także z:

- rozpoczęciem stażu – 590 osób, w tym 25 osób w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem szkolenia – 277 osób, w tym 38 osób w ramach bonu szkoleniowego,
- rozpoczęciem prac społecznie użytecznych – 124 osoby, w tym 20 osób w ramach PAI.

3. STRUKTURA BEZROBOCIA

3.1. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

W końcu października 2016 roku w powiecie chrzanowskim **status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy** posiadało **3600 osób bezrobotnych**, co oznacza, że 84 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Trzeba zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu na określone uwarunkowania mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec października 2016 roku:

Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Stan ogółem na koniec października 2016 roku	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem
Do 30 roku życia	1171	27,5%
- w tym do 25 roku życia	600	14,1%
Długotrwale bezrobotni	2367	55,6%
Powyżej 50 roku życia	1133	26,6%
Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	100	2,4%
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	484	11,4%
Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	5	0,1%
Niepełnosprawni	218	5,1%

Do analizy sytuacji bezrobocia wśród osób tej kategorii zostały wybrane te grupy, w których wskaźniki bezrobocia są najwyższe.

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą **długotrwale bezrobotni** (2367 osób), tj. 55,6% ogółu zarejestrowanych, **osoby bezrobotne do 30 roku życia** (1171 osób, tj. 27,5%) oraz **osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia** (1133 osoby, tj. 26,6%).

Grupę **długotrwale bezrobotnych** tworzą osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów oraz które często ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy mają znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wg danych na koniec października 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **2367** (55,6%) bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 274 osoby (o 10,4%), a odsetek w ogóle bezrobotnych obniżył się o 0,6 p. proc.

Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 55,9% ogółu (1323 osoby). Natomiast spośród wszystkich bezrobotnych w tej kategorii osoby z prawem do zasiłku stanowiły zaledwie 0,16% (4 osoby).

Bezrobotni do 30 roku życia potocznie określani są mianem osób młodych na rynku pracy. Sytuacja w tej grupie jest bardzo trudna, ponieważ pomimo młodego ich wieku, a także często wysokiego poziomu wykształcenia jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończonej edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych.

Z danych prezentowanych w statystyce chrzanowskiego urzędu pracy wynika, iż na koniec października 2016 roku zarejestrowanych było 1171 osób bezrobotnych do 30 roku życia (27,5%), a więc o 219 osób mniej niż przed rokiem. Zmniejszył się również ich odsetek w ogóle bezrobotnych o 2,1 p. proc.

Także w przypadku osób do 25 roku życia odnotowano pozytywne zmiany – zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych w tej kategorii o 77 osób, jak i udział w ogóle bezrobotnych – o 0,3 p. proc.

Udział kobiet w grupie bezrobotnych do 30 roku życia wyniósł 63,6%. Osoby, którym przysługiwało prawo do pobierania zasiłku stanowiły w grupie bezrobotnych do 30 roku życia 7,4% (87 osób).

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek i kompetencje niejednokrotnie jest grupą defaworyzowaną na rynku pracy. Brak zatrudnienia wśród bezrobotnych w tej kategorii to już powszechne zjawisko.

Z danych zebranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chrzanowie wynika, że w końcu października 2016 roku zarejestrowane były 1133 osoby w tej kategorii wiekowej (26,6%). W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba spadła o 125 osób (tj. o 9,9%). Spadł także udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu w stosunku do października 2015 roku o 0,2 p. proc.

W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec października 2016 roku tworzyły one 43% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowili 14,6 % (166 osób).

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Bezrobocie kobiet to jeden z wielu kluczowych problemów lokalnego rynku pracy. Wśród jego przyczyn można wymienić m.in. brak odpowiednich kwalifikacji oraz przerwę w zatrudnieniu spowodowaną wychowaniem dzieci, co niesie za sobą wydłużającą się bezczynność zawodową i w znacznym stopniu zmniejsza szanse kobiet na ponowną aktywizację zawodową.

Na koniec października 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie zarejestrowanych było **2359 kobiet**. Odsetek bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 55,4%. Oznacza to, że w stosunku do października 2015 roku populacja kobiet zmniejszyła się o 7% (mniej o 177 osób) ale wzrósł udział kobiet o 1,4 p. proc.

Przewaga kobiet w strukturze bezrobotnych powiatu chrzanowskiego utrzymuje się na zbliżonym poziomie na przestrzeni ostatnich lat.

Od początku 2016 roku do rejestracji w Urzędzie Pracy zgłosiły się **3057 bezrobotnych kobiet**, co stanowiło 50,2% ogółu napływu z tego okresu.

Od początku 2016 roku z ewidencji wyłączonych zostało **3272 bezrobotne kobiety** tj. 48,6% wszystkich wyrejestrowań.

Najczęstszą przyczyną wyłączeń z ewidencji bezrobotnych kobiet było **podjęcie pracy**. W badanym okresie **pracę podjęło 1408 kobiet**, tj. 51,4% ogółu bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy.

Przy wysokim poziomie bezrobocia wśród kobiet (55,4%) można wnioskować, iż to one częściej niż mężczyźni pozostają bierne zawodowo. Znajduje to odzwierciedlenie w nierównowadze jaka jest notowana wśród osób długotrwale bezrobotnych, gdzie wskaźnik przekłada się na niekorzyść kobiet. Wśród 2359 kobiet pozostających w ewidencji Urzędu, aż 1323 osoby to kobiety długotrwale bezrobotne (56,1% ogółu zarejestrowanych kobiet).

3.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Na koniec października 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chrzanowie **uprawnionych do pobierania zasiłku** było **445 osób**, co stanowiło zaledwie 10,5% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku obniżyła się o 82 osoby, tj. o 15,5%.

Analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w odniesieniu do wyodrębnionych grup bezrobotnych można powiedzieć, iż najwięcej korzystających z zasiłku to osoby:

- zamieszkałe na wsi – 165 bezrobotnych (37,1% ogółu z prawem do zasiłku),
- powyżej 50 roku życia – 166 bezrobotnych (37,3% ogółu z prawem do zasiłku).
- osoby do 30 roku życia – 87 bezrobotnych (19,5% ogółu z prawem do zasiłku).

Do najbardziej charakterystycznych cech bezrobocia należy m.in. stały, **wysoko utrzymujący się procent osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku**. Osoby bez prawa do zasiłku na dzień 31.10.2016 roku stanowiły 89,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (3809 osób).

3.4. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI

Mieszkańcy wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, oprócz bezrobocia rejestrowanego (odnotowanego w ewidencji bezrobotnych) występuje na tych terenach również bezrobocie ukryte, które jest przede wszystkim wynikiem, iż część ludności wiejskiej nie jest uprawniona do rejestrowania się w urzędach pracy, ponieważ posiada gospodarstwa rolne o powierzchni większej niż przewidują przepisy prawne.

Na koniec października 2016 roku w ewidencji figurowało **1458 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich**, stanowiły one 34,3% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 125 osób, tj. 7,9% natomiast zanotowano wzrost udziału w liczbie bezrobotnych ogółem – o 0,6 p. proc.

Od początku 2016 roku **napływ bezrobotnych mieszkańców wsi** wyniósł **2085 osób** i stanowił **34,3%** całego napływu do ewidencji bezrobotnych. Zdecydowana większość rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chrzanowie mieszkańców wsi – 82,3% (1717 osób) zarejestrowało się po raz kolejny. Liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy wynosiła 17,7% (368 osób). W badanym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyłączonych** zostało **2289 osób** zamieszkałych na wsi. Najczęstszą przyczyną odpływu z bezrobocia było **podjęcie pracy** - pracę podjęło **983** bezrobotnych mieszkańców wsi.

3.5. BEZROBOTNI WEDŁUG GMIN

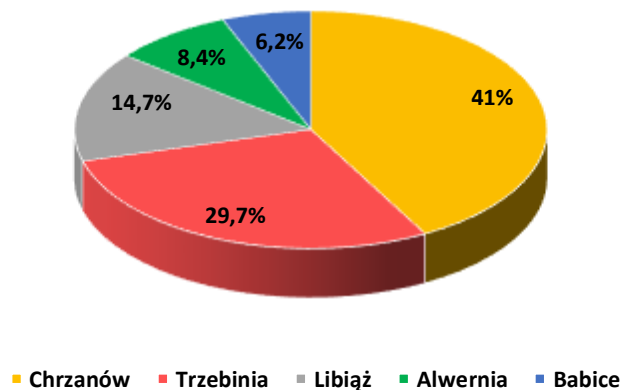
W skład powiatu chrzanowskiego wchodzi pięć gmin: Alwernia, Babice, Chrzanów, Libiąż i Trzebinia. Na koniec października 2015 roku i 2016 roku liczba bezrobotnych w w/w gminach przedstawiała się następująco:

Gminy	<i>Liczba bezrobotnych</i>	
	wrzesień 2015	wrzesień 2016
Chrzanów	1948	1743
Trzebinia	1395	1263
Libiąż	698	625
Alwernia	378	358
Babice	280	265

Analizując zmiany w liczbie bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu chrzanowskiego stwierdzić należy, że na koniec października 2016 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich gminach w relacji do analogicznego okresu roku 2015.

Najkorzystniejszą sytuację odnotowano w gminie Chrzanów, natomiast najmniejszy spadek bezrobocia zarejestrowano w gminie Babice.

**Struktura bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu chrzanowskiego
stan na dzień 31 października 2016 roku**



Na koniec października 2016 roku najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy pochodziło z gminy Chrzanów (41%) oraz z gminy Trzebinia (29,7%). Z kolei najmniej – z gminy Babice (6,2%).

W porównaniu do października 2015 roku odnotowano spadek udziału w liczbie bezrobotnych ogółem tylko w dwóch gminach – w Chrzanowie (o 0,4 p. proc.) oraz w Libiążu (o 1 p. proc.). W Trzebini udział bezrobotnych pozostał na niezmiennym poziomie.

W pozostałych gminach odnotowano wzrost udziału – w Alwerni i w Babicach (po 0,3 p. proc.).

4. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Od początku roku 2016 chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **4089 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, (więcej o 207, tj. o 5,3% niż w październiku 2015) w tym:

- 2681 ofert zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 191 ofert prac interwencyjnych,
- 13 ofert robót publicznych,
- 86 ofert zatrudnienia w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy,
- 6 ofert zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego,
- 28 ofert zatrudnienia w ramach dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia,
- 2 ofert zatrudnienia w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne,
- 201 ofert zatrudnienia w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne dla bezrobotnych do 30 roku życia,
- 7 wolnych miejsc pracy w ramach programu specjalnego PERFEKCYJNE.PL,
- 742 oferty stażu,
- 132 oferty prac społecznie użytecznych.

W bieżącym miesiącu mamy do czynienia ze wzrostem ofert pracy niesubsydiowanej w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Pojawiły się pojedyncze oferty dla osób wykwalifikowanych: inżynier budownictwa, psycholog, dietetyk, fizjoterapeuta, laborant chemiczny, operator sprzętu ciężkiego. Na zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym oferty pracy oraz miejsca pracy pozostałe w dyspozycji Urzędu z poprzednich okresów sprawozdawczych skierowanych zostało na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców przez pośredników PUP Chrzanów 568 kandydatów.